

PROGRAM PRIORYTETOWY

Tytuł programu:

Współfinansowanie V osi priorytetowej Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko – ochrona przyrody i kształtowanie postaw ekologicznych

Część 1) Dla potencjalnych beneficjentów Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko.

1. Cel programu

Celem programu jest ograniczenie degradacji środowiska naturalnego oraz strat jego zasobów i zmniejszenia różnorodności biologicznej, poprzez współfinansowanie projektów V osi priorytetowej Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko (PO IiŚ).

Cele szczegółowe:

Oś priorytetowa V	<i>Ochrona przyrody i kształtowanie postaw ekologicznych</i>
Działanie 5.1	Wspieranie kompleksowych projektów z zakresu ochrony siedlisk przyrodniczych (ekosystemów) na obszarach chronionych oraz zachowanie różnorodności gatunkowej.
Cel działania:	Przywracanie właściwego stanu siedlisk przyrodniczych (ekosystemów) i ostoi gatunków na obszarach chronionych wraz z zachowaniem zagrożonych wyginięciem gatunków oraz różnorodności genetycznej roślin, zwierząt i grzybów.
Działanie 5.2	Zwiększenie drożności korytarzy ekologicznych.
Cel działania:	Przywrócenie drożności korytarzy ekologicznych umożliwiających przemieszczanie się zwierząt i funkcjonowanie populacji w skali kraju.
Działanie 5.3	Opracowanie planów ochrony.
Cel działania:	Wsparcie procesu opracowania planów ochrony dla obszarów chronionych.
Działanie 5.4	Kształtowanie postaw społecznych sprzyjających ochronie środowiska, w tym różnorodności biologicznej.
Cel działania:	Zwiększenie świadomości w zakresie potrzeby i właściwych metod ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu.

2. Wskaźniki osiągnięcia celu

Nazwa wskaźnika / jednostka miary		Łączna powierzchnia obszarów, na których przywrócono lub zapewniono ochronę właściwego stanu ekosystemów.					
Forma dofinansowania:		bezzwrotna					
Rok		2012	2013	2014	2015	2016	Razem (2012-2016)
Planowane wartości wskaźnika							
I.*	Planowane zobowiązania (wartość wskaźnika planowana do zawarcia w danym roku)	200	129	0	0	0	329
Planowana realizacja wskaźnika w latach 2012-2016		500	1 500	1 400	1 100	0	4 500
II.**	Planowana realizacja wskaźnika w dalszych latach						0
Razem planowana realizacja wskaźnika							4 500

*) - wartości planowane do zawarcia w latach (umowy zawarte)

**) wartości planowane do realizacji w latach (umowy zakończone)

3. Budżet

Planowane zobowiązania dla bezzwrotnych form dofinansowania programu wynoszą 6 611 tys. zł.

Wyплаты środków z podjętych i planowanych zobowiązań dla bezzwrotnych form dofinansowania programu wynoszą 22 188 tys. zł.

Budżet programu priorytetowego:		Współfinansowanie V osi priorytetowej Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko - ochrona przyrody i kształtowanie postaw ekologicznych - Część 1) Dla potencjalnych beneficjentów Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko								
Bezzwrotne formy dofinansowania										
Rok		Lata poprzednie	2012	2013	Limit zobowiązań i wypłat ogółem	Lata poprzednie	2012	2013	Limit zobowiązań i wypłat ogółem	
Forma		dotacje na realizację zadań bieżących				dotacje na finansowanie lub dofinansowanie kosztów realizacji inwestycji i zakupów inwestycyjnych				
Kwota zobowiązań i wypłat:		(tys. zł)								
I	Limit zobowiązań (kwota zobowiązań wynikająca z zawieranych w danym roku umów)		1 341,9	1 400,0	2 741,9		1 819,8	2 050,0	3 869,8	
	w roku 2012 dla:	jednostek zaliczanych do sektora finansów publicznych	2 236,7	78,7		2 315,4	983,9	30,0		1 013,9
		jednostek niezaliczanych do sektora finansów publicznych	4 124,8	180,1		4 304,9	2 303,6	7,5		2 311,1
		Razem:	6 361,5	258,8		6 620,3	3 287,5	37,5		3 325,0
	w roku 2013 dla:	jednostek zaliczanych do sektora finansów publicznych	1 276,4	146,5	70,0	1 492,9	368,8	539,5	170,0	1 078,3
		jednostek niezaliczanych do sektora finansów publicznych	1 855,7	316,1	70,0	2 241,8	740,6	435,3	35,0	1 210,9
		Razem:	3 132,1	462,6	140,0	3 734,7	1 109,4	974,8	205,0	2 289,2
	w roku 2014 dla:	jednostek zaliczanych do sektora finansów publicznych	659,6	227,1	420,0	1 306,7	48,3	480,0	1 020,0	1 548,3
		jednostek niezaliczanych do sektora finansów publicznych	872,1	237,0	420,0	1 529,1	1,5	90,0	210,0	301,5
		Razem:	1 531,7	464,1	840,0	2 835,8	49,8	570,0	1 230,0	1 849,8
w roku 2015 dla:	jednostek zaliczanych do sektora finansów publicznych	24,1	75,0	210,0	309,1	14,8	200,0	510,0	724,8	
	jednostek niezaliczanych do sektora finansów publicznych	65,6	81,4	210,0	357,0		37,5	105,0	142,5	
	Razem:	89,7	156,4	420,0	666,1	14,8	237,5	615,0	867,3	
w roku 2016 dla:	jednostek zaliczanych do sektora finansów publicznych									
	jednostek niezaliczanych do sektora finansów publicznych									
	Razem:									
w latach kolejnych dla:	jednostek zaliczanych do sektora finansów publicznych									
	jednostek niezaliczanych do sektora finansów publicznych									
	Razem:									
RAZEM dla:	jednostek zaliczanych do sektora finansów publicznych	4 196,8	527,3	700,0	5 424,1	1 415,8	1 249,5	1 700,0	4 365,3	
	jednostek niezaliczanych do sektora finansów publicznych	6 918,2	814,6	700,0	8 432,8	3 045,7	570,3	350,0	3 966,0	
	Razem:	11 115,0	1 341,9	1 400,0	13 856,9	4 461,5	1 819,8	2 050,0	8 331,3	

4. Okres wdrażania programu

1. Program jest wdrażany w latach 2010 – 2015.
2. Alokacja środków (okres zawierania umów) w latach 2011 - 2013.
3. Wydatkowanie środków w latach 2011 - 2015.

5. Terminy i sposób składania wniosków

Obowiązują terminy składania wniosków podawane w konkursach ogłaszanych przez Centrum Koordynacji Projektów Środowiskowych (CKPŚ).

6. Podstawy prawne udzielania dofinansowania

1. Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (t.j. Dz. U. z 2008 r. Nr 25, poz. 150 z późn. zm.).
2. Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko – Narodowe Strategiczne Ramy Odniesienia 2007-2013 (wersja zaakceptowana decyzją Komisji Europejskiej z dnia 7 grudnia 2007 r.; uchwałą Rady Ministrów z dnia 3 stycznia 2008 r.).
3. Szczegółowy opis priorytetów Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko – Narodowe Strategiczne Ramy Odniesienia 2007-2013 (zatwierdzony przez Ministra Rozwoju Regionalnego w dniu 5 lipca 2010 r.).
4. Wytyczne Ministra Rozwoju Regionalnego w zakresie kwalifikowania wydatków w ramach PO IiŚ.
5. Ustawa z dnia 30 kwietnia 2004 r. o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej (t.j. Dz. U. z 2007 r., Nr 59, poz. 404 z późn. zm.).
6. Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (t.j. Dz. U. z 2009 r., Nr 151, poz. 1220 z późn. zm.).
7. Ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2009 r. Nr 157, poz. 1240 z późn. zm.).

7. Szczegółowe zasady udzielania dofinansowania

7.1 Formy dofinansowania

Dotacja.

7.2 Intensywność dofinansowania

Maksymalny poziom współfinansowania ze środków NFOŚiGW wynosi 10% wydatków kwalifikowanych całego projektu, natomiast dla beneficjentów projektów realizowanych w ramach Działania 5.1.3: *Budowa lub modernizacja małej infrastruktury służącej zabezpieczeniu obszarów chronionych przed nadmierną i niekontrolowaną presją turystów* - 15% wydatków kwalifikowanych całego projektu.

W szczególnie uzasadnionych przypadkach Zarząd NFOŚiGW może zwiększyć poziom współfinansowania ze środków NFOŚiGW.

7.3 Warunki dofinansowania

- 1) Warunkiem dofinansowania ze środków NFOŚiGW jest przedłożenie w NFOŚiGW, przed podjęciem uchwały przez Zarząd NFOŚiGW, potwierdzenia przyznania dofinansowania z V osi priorytetowej PO IiŚ.
- 2) W przypadku wniosków parków narodowych i jednostek organizacyjnych Lasów Państwowych, warunkiem udzielenia dofinansowania ze środków NFOŚiGW jest przedłożenie w NFOŚiGW, przed podjęciem uchwały przez Zarząd NFOŚiGW,

stanowiska Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych, z którego wynika, że wkład krajowy nie może zostać sfinansowany w 100 % ze środków funduszu leśnego.

7.4 Beneficjenci

Beneficjenci działania 5.1 - 5.4 V osi priorytetowej POIiŚ oraz podmioty upoważnione do ponoszenia wydatków kwalifikowanych (w rozumieniu *Wytycznych w zakresie kwalifikowania wydatków w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko, zatwierdzonych przez Ministra Rozwoju Regionalnego*), z wyłączeniem państwowych jednostek budżetowych, w szczególności:

w ramach działania 5.1:

- 1) parki narodowe;
- 2) parki krajobrazowe i ich zespoły;
- 3) jednostki organizacyjne Lasów Państwowych z wyłączeniem Dyrekcji Generalnej Lasów Państwowych;
- 4) organizacje pozarządowe;
- 5) wojewodowie;
- 6) ogrody botaniczne;
- 7) ogrody zoologiczne;
- 8) instytucje naukowe oraz jednostki badawcze, w tym szkoły wyższe oraz ich jednostki organizacyjne;
- 9) jednostki samorządowe;
- 10) podmioty sprawujące nadzór lub zarządzające ochroną obszarów chronionych;

w ramach działania 5.2:

- 1) parki narodowe;
- 2) zarządcy dróg i linii kolejowych;
- 3) właściwe jednostki samorządowe;
- 4) parki krajobrazowe;
- 5) organizacje pozarządowe;
- 6) instytucje naukowe oraz jednostki badawcze, w tym szkoły wyższe oraz ich jednostki organizacyjne;

w ramach działania 5.3:

- 1) parki narodowe;
- 2) jednostki sprawujące nadzór nad obszarami chronionymi;
- 3) instytucje naukowe;
- 4) organizacje pozarządowe;
- 5) jednostki organizacyjne Lasów Państwowych z wyłączeniem Dyrekcji Generalnej Lasów Państwowych;

w ramach działania 5.4:

- 1) parki narodowe;
- 2) jednostki organizacyjne Lasów Państwowych z wyłączeniem Dyrekcji Generalnej Lasów Państwowych;
- 3) organizacje pozarządowe;
- 4) jednostki samorządowe;
- 5) parki krajobrazowe i ich zespoły;
- 6) ośrodki edukacji ekologicznej;
- 7) instytucje naukowe oraz badawcze, w tym szkoły wyższe lub ich jednostki organizacyjne;

8) instytucje oświatowe.

7.5 Rodzaje przedsięwzięć

Przedsięwzięcia w ramach działań 5.1 - 5.4 V osi priorytetowej POIiŚ, dotyczące ochrony przyrody i kształtowania postaw ekologicznych.

Przykładowe rodzaje przedsięwzięć w ramach działania 5.1:

1. Ochrona gatunków i siedlisk in situ, w tym:
 - planowanie działań ochronnych, ochrona i odbudowa zdegradowanych siedlisk lądowych i wodnych, w tym morskich;
 - ochrona in situ i reintrodukcja gatunków chronionych;
 - wykup gruntów kluczowych dla ochrony przyrody i ich renaturyzacja;
 - przywracanie właściwych stosunków wodnych siedlisk wodno-błotnych;
 - usuwanie nalotu roślinności drzewiastej i krzewiastej na siedliskach nieleśnych;
 - kształtowanie strefy ekotonów na granicy siedlisk leśnych i nieleśnych;
 - usuwanie i ograniczanie niekorzystnych wpływów inwazyjnych gatunków obcych;
 - zachowanie i poprawa różnorodności biologicznej na terenach niezurbanizowanych.
2. Ochrona gatunków ex situ, ochrona zasobów genowych oraz budowa centrów rehabilitacji zwierząt, w tym:
 - ochrona ex-situ gatunków chronionych i gatunków o zagrożonych pulach genowych, - budowa lub rozbudowa obiektów dla zwierząt i roślin w ogrodach zoologicznych lub w ogrodach botanicznych w ramach krajowych programów ochrony gatunków zagrożonych;
 - realizacja programów ochrony puli genowej krajowych gatunków drzew leśnych, selekcji i testowania potomstwa;
 - budowa ośrodków rehabilitacji zwierząt.
3. Budowa lub modernizacja małej infrastruktury służącej zabezpieczeniu obszarów chronionych przed nadmierną i niekontrolowaną presją turystów w tym: budowa ścieżek dydaktycznych, ścieżek rowerowych, szlaków, parkingów, punktów widokowych, wież widokowych, zadaszeń.
4. Budowa centrum/centrów przetrzymywania gatunków CITES.

Przykładowe rodzaje przedsięwzięć w ramach działania 5.2:

1. Przywracanie drożności i poprawa funkcjonowania korytarzy ekologicznych w tym korytarzy umożliwiających funkcjonowanie sieci Natura 2000.
2. Zniesienie lub ograniczenie barier dla przemieszczania się zwierząt, które tworzy istniejąca infrastruktura techniczna.

Przykładowe rodzaje przedsięwzięć w ramach działania 5.3:

1. Opracowanie dokumentacji niezbędnej do zarządzania obszarami specjalnej ochrony ptaków i specjalnych obszarów ochrony siedlisk Natura 2000 i parków narodowych oraz innych obszarów chronionych.
2. Opracowanie krajowych programów ochrony wybranych gatunków lub siedlisk przyrodniczych.

Przykładowe rodzaje przedsięwzięć w ramach działania 5.4:

1. Ogólnopolskie lub ponadregionalne działania edukacyjne, kampanie informacyjno-promocyjne, imprezy masowe oraz konkursy i festiwale ekologiczne, w tym:

- kampanie informacyjno-promocyjne, kampanie audiowizualne oraz programy edukacyjne dotyczące ochrony przyrody i wybranych aspektów ochrony środowiska prowadzone z udziałem środków masowego przekazu, społecznych organizacji ekologicznych i innych podmiotów, w tym badania opinii publicznej ex-ante i ex-post;
 - ogólnopolskie i międzynarodowe imprezy masowe, których celem jest popularyzacja wiedzy o środowisku oraz kształtowanie proekologicznych postaw społecznych;
 - ogólnopolskie i ponadregionalne konkursy i festiwale ekologiczne.
2. Działania edukacyjne skierowane do społeczności lokalnych na obszarach chronionych.
 3. Ogólnopolskie lub ponadregionalne szkolenia oraz aktywna edukacja dla grup zawodowych wywierających największy wpływ na przyrodę.
 4. Tworzenie partnerstw oraz moderowanie platform dialogu społecznego na rzecz ochrony środowiska.

8. Szczegółowe kryteria wyboru przedsięwzięć

Kryteria wyboru przedsięwzięć do współfinansowania ze środków NFOŚiGW są tożsame z kryteriami wyboru projektów w ramach PO IiŚ. Ocena merytoryczna I i II stopnia prowadzona jest w oparciu o aktualne kryteria wyboru projektów zatwierdzone przez Komitet Monitorujący dla PO IiŚ i stanowiące załącznik nr 1 do *Szczegółowego opisu priorytetów PO IiŚ*.

9. Koszty kwalifikowane

Koszty kwalifikowane są zgodne z *Wytycznymi Ministra Rozwoju Regionalnego w zakresie kwalifikowania wydatków w ramach PO IiŚ*.

10. Procedura wyboru przedsięwzięć

1. CKPŚ jako Instytucja Wdrażająca ponosi odpowiedzialność za wdrażanie V osi priorytetowej POIiŚ.
2. Ocena wniosków oraz procedura wyboru projektów do dofinansowania odbywa się zgodnie z Instrukcją Wykonawczą Instytucji Wdrażającej opracowaną przez CKPŚ.
3. Szczegółową procedurę współfinansowania projektów V osi POIiŚ określa Podręcznik procedur współfinansowania projektów V osi priorytetowej Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko – ochrona przyrody i kształtowanie postaw ekologicznych opracowany przez NFOŚiGW.